

EBA-2/2011.
(EBA-2/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Fogyasztóvédelmi bizottsága**
Élelmiszer-biztonsági albizottságának
2011. november 28-án, hétfőn 15 óra 20 perckor
az Országház főemelet 55. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény végrehajtásának tapasztalatai, hatékonysága</i>	5
<i>Torjárné Amberger Teréz hozzászólása</i>	6
<i>Gyaraky Zoltán hozzászólása</i>	8
<i>A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal tájékoztatója az élelmiszerlánc-felügyelet területén végzett tevékenységéről</i>	12
<i>Dr. Bognár Lajos tájékoztatója</i>	12
<i>Az élelmiszer-biztonság és -kereskedelem szabályozásának külföldi tapasztalatai az adótörvények igénybevételével</i>	21

Napirendi javaslat

1. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény végrehajtásának tapasztalatai, hatékonysága

Meghívottak:

Vidékfejlesztési Minisztérium képviselője

Nemzetgazdasági Minisztérium képviselője

Gazdasági Versenyhivatal képviselője

2. A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal tájékoztatója az élelmiszerlánc-felügyelet területén végzett tevékenységéről

Előadó:

Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal képviselője

3. Az élelmiszer-biztonság és -kereskedelem szabályozásának külföldi tapasztalatai az adótörvények igénybevételével

Előadó:

Nemzetgazdasági Minisztérium képviselője

4. Egyebek

Az ülés résztvevői

Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Szabó Zsolt** (Fidesz), az albizottság elnöke

Boldog István (Fidesz)
Fejér Andor (Fidesz)
Mágori Józsefné (Fidesz)
Örvendi László (Fidesz)
Varga Gábor (Fidesz)

Helyettesítési megbízást adott:

Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz) Boldog Istvánnak (Fidesz)
Földesi Gyula (Fidesz) Fejér Andornak (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Spaller Endre (KDNP)
Torjákné Amberger Teréz (Gazdasági Versenyhivatal)
Gyaraky Zoltán (Vidékfejlesztési Minisztérium)
Dr. Bognár Lajos helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 15 óra 20 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

SZABÓ ZSOLT (Fidesz), az albizottság elnöke: Tisztelettel köszöntök mindenkit a mai albizottsági ülésünkön. Az Élelmiszer-biztonsági albizottság tagjai megjelentek, a határozatképességünk megvan. Nagyon sajnálom, hogy sem az LMP, sem a Jobbik, sem pedig az MSZP nem képviselteti magát a mai ülésünkön, de remélem, annál hatékonyabbak és gyorsabbak leszünk.

Tisztelettel köszöntöm kedves vendégeinket is, látszik, hogy a téma sok embert, sok vállalkozást, sok céget, illetve sok hivatali szervet érdekel. Én úgy gondolom, hogy hatékony és gyors munkát tudunk ma végezni.

Szeretném azt azonban elmondani, hogy az albizottság azzal a szándékkal jött létre, hogy elkezdünk egy folyamatot, és ezen folyamat egy munkafolyamatnak az első lépése, aminek a vége törvényalkotás, törvénymódosítás, amivel elsősorban a magyar termék piacra jutását, a magyar belkereskedelmi rendszer rendbetételét és a végén egy tökéletesen és harmonikusan működő magyar gazdaságot tudunk létrehozni.

A napirendi pontok előre ki lettek küldve. Az egyebekben kívül három aktív napirendi pontunk van. Részben az előző ülésünkről átjött egy napirendi pont, illetve két új napirendi pont van.

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény végrehajtásának tapasztalatai, hatékonysága

Az első napirendi pontra térnék rá, ez az úgynevezett polcpénztörvény, tehát a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló törvény és annak végrehajtása. Itt külön szeretném megköszönni a Gazdasági Versenyhivatal képviselőjének megjelenését, aki tájékoztatni fog minket ebben a kérdésben. Néhány tapasztalatról hadd beszéljek.

Rövid idő telt el, a rövid idő alatt a kiszűrt és leszűrt információk alapján az, hogy a kereskedelem-marketing jellegű költségeket nem szabályoztuk le kellőképpen, az odavezetett, hogy ugyan lecsökkent a visszatérítések mértéke, de nem teljes körűen. Még mindig vannak átláthatatlan, megfoghatatlan, nem teljesített szolgáltatást jelentő visszatérítések és polcpénzelemek. Tudunk olyanról, amikor külföldi cégek létrehozására kötelezik a magyarországi multiláncok a beszállítókat, és a külföldi cégeken keresztül, ott létrehozva egy visszatérítési nagyságrendet, fogadják be az árut. Szeretném azt elmondani, hogy a tapasztalati számok alapján nagyjából 30-40 százaléka az az értékesítési árnak, vagy ha úgy tetszik, beszállítói árnak, ami még mindig polcpénzzel terhelt, és ezek egy része nem teljesített szolgáltatásokat jelent.

Mit jelent ez? Vannak olyan marketing-, reklámköltségek, amiket jelen pillanatban teljes egészében a beszállító visel, és ezek a marketingköltségek viszont teljes egészében a multilánc, annak megnevezése, és annak működéséhez kapcsolódnak.

Átláthatatlan az a téma is, hogy magyar termék. Itt a reklámon belül nagyon sokszor megjelenik az, hogy mi a magyar termék, amiről utána kiderül, hogy valójában nem is az, és ezáltal nem értelmezhető ez a kategória.

Talán felvetődik a kérdés, és ezt kérdésként teszem fel tisztelt képviselőtársaim részére, illetve a szakma részére, és véleményeket kérnék ezzel kapcsolatosan, hogy van-e annak akadálya, hogy vizsgáljuk azt, hogy milyen termék, milyen beszállítótól és honnan érkezett, amennyiben külföldről érkezett. Azáltal, hogy ugyan az Európai Unió belső piacáról

jön, teljesen más jellegű vizsgálatok alá vethetnénk, utalnék itt DNS-en keresztül történő minőségi vizsgálatra, honnan származik.

Ha megengedik, akkor először is szót adnék a Gazdasági Versenyhivatal képviselőjének, és megkérem, hogy néhány szóban foglalja össze, hogy eddig milyen tapasztalatok voltak, majd ezt követően a képviselőtársaim tennének fel kérdéseket, véleményt mondanának, illetve megkérnék a szakma véleményét. Parancsoljon!

Torjáné Amberger Teréz hozzászólása

TORJÁKNÉ AMBERGER TERÉZ (Gazdasági Versenyhivatal): Egy picit meglepődtem most a bevezetőn, mert ez az úgynevezett polcpénztörvény a Gazdasági Versenyhivatalnak feladat- és hatáskört nem ad a betartás tekintetében. A feladat- és hatáskör a törvény betartása érdekében a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalnál van. Nekünk a törvény 4. §-a tartalmaz egy úgynevezett megelőzési szabályt, ami azt jelenti csupán, hogy amennyiben a versenytörvénynek vagy a kereskedelmi törvénynek a jelentős vevői, erős kereskedőkre vonatkozó szabályozása alapján elindítunk egy eljárást, addig, amíg ez az eljárás valamilyen formán nem zárul le, addig a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal az adott magatartás vonatkozásában nem indít meg, az úgynevezett termékpálya- vagy polcpénztörvény alapján egy párhuzamos eljárást. Ebben a két éves időszakban, amióta ez a törvény hatályos, egyetlen egy olyan eljárás indult a Versenyhivatalban, amelyiknél potenciálisan ez a megelőzési szabály alkalmazásra kerülhetett, és tudunkkal volt is talán olyan bejelentése az MGSZH-nak, amikor az adott vállalkozás ellen nem indított meg egy második eljárást.

Ebben az időszakban, a két év során a Versenyhivatalhoz kevés panasz vagy bejelentés érkezett, ezek nyilván a kereskedelmi törvény vagy a versenytörvény alapján érkeztek, de ezeknek a jelentős része is – azt lehet mondani - téves volt abban az értelemben, hogy a mi hivatali honlapunkon több bejelentési űrlap van, és sok esetben rosszat választott ki a bejelentő, és ebből következően vízügyi szektort vagy hulladékszállítási piacot érintő bejelentést „kereskedelmi törvény űrlapon” nyújtott be, tehát ott egyszerű tévedésről volt szó. Vagy adott esetben ugye a kereskedelmi törvénynek a jelentős vevői erős szabálya csak a százmilliárd fölötti kereskedőket érintően tartalmaz külön szabályokat. Tehát sok esetben ehhez a szabályhoz képesti kisvállalkozások, kisméretű kiskereskedők vagy szolgáltatók ellen érkeztek panaszok, bejelentések, amiket érdemi vizsgálat nélkül gyakorlatilag el lehetett utasítani. Egyetlen olyan bejelentés volt, amelyikben maga a bepanaszolt vállalatok mérete meghaladta ezt az értékhatárt, de ott viszont a bejelentés megvizsgálása után nem volt valószínűsíthető jogsértés. Ezt a bejelentő a bíróságon meg is támadta, de az elutasítást helyben hagyta a bíróság, tehát ő sem találta ezt valószínűsíthető jogsértőnek.

Ebből következően nekünk a termékpálya-törvénynek a hatályosulása kapcsán csak olyan fajta vélelmek vannak inkább, hogy mivel itt gyakorlatilag néha ugyanarra a fajta magatartásra több törvény is tartalmaz tartalmilag hasonló szabályokat, ezért nagy valószínűséggel a törvény hatályba lépése bizonyos panaszokat, bejelentéseket, amik az élelmiszerszektorra érintően születhettek, azokat elvitte a Versenyhivaltól a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalhoz, és nálunk emiatt viszonylag kevés az a panasz, amelyik egyáltalán vizsgálható volt, hogy valószínűsíthető törvényesértés lehet-e mögötte.

Ami a beszállítói és a kereskedelmi szektorba a szerződéses aszimmetriát érinti, ott a Versenyhivatal 2010-ben a Versenykultúra Központ által finanszírozott kutatásokat rendelt meg, ami azt vizsgálta, vagy az volt a célja, hogy vizsgáljuk meg empirikusan, illetve vállalati kikérdezésekkel azt, hogy a korábbi beszállítóvédelmi szabályok, amik részben az agrárrendtartási törvénynek a beszerzési ár alatti eladási szabályában, illetve a 30 napos fizetős határidős szabályában jelentek meg korábban, illetve a kereskedelmi törvénynek ebben a 7. szakaszában, ezek hogyan hatályosultak, mennyire érzékelik azt a piaci szereplők, akár

agrárszektorban, akár más iparági beszállítók, hogy ezek hogyan hatottak a mindennapi gyakorlataikra, szerződéskötéseikre.

Három ilyen kutatás történt 2010-ben, a Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaságtudományi Intézete, a Kopint-Tárki és a GKI gazdaságkutatói végeztek ilyenfajta kutatásokat. Azt lehet megállapítani a kutatók jelentései értékelései alapján, hogy bár a vállalkozások ezeket a szabályozási megoldásokat pozitívan fogadták, meg pozitív várakozásaik voltak ezeknek a hatásait illetően, és jellemzően nem rontották a szerződéskötési pozícióikat ezek a beavatkozások, az intézkedéseknek a hatékonyságáról erősen megoszlottak a vélemények.

Inkább tűnt úgy ezekből a kutatásokból, hogy a nagyméretű kereskedelmi láncoknak a mindennapos szerződéskötési gyakorlatára, a beszállítókkal való kapcsolatrendszerére alig voltak hatással ezek a törvények. Az aszimmetrikus alkuerő, ami a pozíciókülönbségből adódik, az létezik, és nyilván kihat a szerződéses kapcsolatokra.

Még azt is lehetett látni, hogy volt kutatás, amelyik rákérdezett arra, hogy ezeket a törvényeket hatóságok, bíróság előtt milyen gyakorisággal használják a beszállítók, de általában az volt a válasz, hogy a bírósági jogalkalmazás elég hosszadalmas és drága ahhoz, hogy a mindennapos gyakorlatokra érdemi hatással tudjon lenni, és ezért kevesen veszik igénybe a szerződéses jogviták rendezésére ezeket a fórumokat. Akik profitálni tudtak ezeknek a szabályozásoknak a létezéséből, azok inkább a nagyobb méretű és jellemzően exportorientált vállalatok, tehát akiknek elég nagy a méretük maguknak is ahhoz, hogy kellő felkészültségük meg viszonylagosan nagyobb alkuerejük legyen a kereskedelmi vállalatokkal folyó tárgyalásokon, és a kisvállalkozások, a kifejezetten hazai piacra termelő vállalkozások kevésbé számoltak be előnyös változásokról, és inkább tekintették, vagy érezték változatlanak a helyzetüket. Ilyen összefoglaló mondások vannak az egyes kutatásokban például, hogy a törvényi rendelkezések megkerülése nem nehéz, és strukturált eszközrendszer alkalmaznak a kereskedelmi láncok arra, hogy ezeket megkerüljék. Ezen a területen a külföldi szabályozási kísérletek sem értek el átütő sikereket, nincs átvehető csodafegyver. Ezeket most nem én mondom, mint Gazdasági Versenyhivatal, hanem több-kevesbé idézem ezeknek a kutatásoknak az összefoglaló megállapításait.

Ugye a Versenyhivatal összességében azt látja, hogy az utóbbi két évben kevés panaszbejelentés érkezik hozzá, az iparágat érintően, tehát például a kereskedelmi szektort érintően lehet, hogy éppen a gazdasági válság hatására a koncentrációs változások nem túl erősek, tehát viszonylag kicsi az aktivitás, tehát nagy fúziók nem voltak az elmúlt két évben ezen a piacon. Ebből inkább az következik, hogy az alkupozíciók változatlansága vagy adott esetben, ha a fizetőképes kereslet romlásával összefüggésben vizsgáljuk a dolgokat, akkor meg nyilván, hogy ez a fajta folyamat végiggördül az egész vertikális láncon. Tehát nyilván, hogy senkinek sem lett könnyebb az élete, akár kereskedő, akár pedig beszállító ebben az iparágban.

Én elsőre ennyit gondoltam elmondani, hogyha bárkinek kérdése van, szívesen válaszolok természetesen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük a tájékoztatót. Ha jól értem, egy kérdésben összefoglalható a problémakör. Teljes tiltás polcpénz esetében vagy esetleges részleges tiltás felülvezérelt számmal segít-e ezen a rendszeren, vagy ez így magában kevés? Illetve ehhez kapcsolódik, hogy a magyarterméktörvény hol tart, és mikorra tudjuk azt elérni, hogy egy jogszabállyal tudjuk a saját piacainkat, a saját árualapunkat megvédeni.

Ha szabad, képviselőtársaimnak adnék szót, és utána megkérem a Vidékfejlesztési Minisztériumot, néhány gondolatban segítsenek, hogy mi a jó út, a helyes út ebben a témakörben. Tessék, parancsoljatok!

MÁGORI JÓZSEFNÉ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Két éve dilemmáznunk azon, hogy legyünk-e elég bátrak, és bevezessünk bármiféle, beszállítót, termelőt védő szankciórendszert, polcpénzt, illetőleg nézzük meg, hogy mi a magyar gyakorlat. Nem akarok multikat nevesíteni, de széles a tárház, vannak korrektebb és kiszámítható multik, és vannak, akik a zavarosban halásznak. Volt olyan indok, hogyha mi meghúzzunk egy öt százalékos beszállítói visszatérítést, ez most nem elhatározott szándék, ez egy példa, tehát azért mondom, hogy ne hogy hivatkozzon erre valaki, akkor ezt keveselven nem fognak Magyarországon vásárolni, hanem különböző trükkökkel, akár mint magyar árut, Szlovákián, Ausztrián, akármelyik európai országon keresztül számlázva, körbeérve fognak bevinni, és ezzel az öt százalékot könnyen át lehet lépni. Egy évvel ezelőtt el lett ez napolva, hogy nem éri meg nekünk megcsinálni.

Nézzük meg, hogy milyen a szlovák gyakorlat. Az én információmat mondom, ami nem hivatalos információ, csak ismerősökön keresztül. Ott meglépték ezt, és azonnal Ausztriát bevonták a multik a kereskedőkörbe, és azonnal túllépték az öt százalékat annyival, amennyivel akarták, és ez már teljesen mindegy. Na most, az áruk szabad mozgása ennek táptalajt ad, mert ugyanaz az áru bárholnan bekerülhet és nincsen benne semmiféle fék.

Mi lehet nekünk a célunk? A célunk az, hogy megmaradjon a magyar termelés, beszállítás, és ezek a beszállítók és termelők élve maradjanak.

Én olyat kérdezek, mivel nem voltam még képviselő, csak ebben a ciklusban, és többféle próbálkozás volt, az MGSZH-tól kérdezem, hogy volt-e olyan megegyezési vagy alkuhelyzet, ahol talán ki lehet egyezni ezekkel a Magyarországon működő multikkal. Mert én egyetértek az elnök úr korláthúzásával, csak attól félek, hogy abból a magyar beszállítók fognak hátrányosan kikerülni mindenképpen. Tehát nagyon jó, nagyon kellene valami, de úgy gondolom, hogy erőszakkal nem fogunk tudni elérni semmit. Ez az én véleményem. Én jobban hajlanék arra, hogy kidolgozni egy valami olyan tárgyalási sorrendet, ahol talán egy szögletes vagy kerekasztalhoz oda lehet ültetni az érdekelt feleket, képviselőket, és ott valamiben megállapodni. Mert keresztül fognak rajtunk és a szabályrendszerünkön lépni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tervez-e még hozzászólást valamelyik képviselőtársam? Ha nem, akkor a Vidékfejlesztési Minisztériumot kérem, pár szóban foglalja össze.

Gyaraky Zoltán hozzászólása

GYARAKY ZOLTÁN (Vidékfejlesztési Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Urak! Mint ismeretes az új törvény, a beszállítói törvény a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalnak adta azt a felelősséget, hogy a törvény betartását vizsgálja.

Nem szeretnék azzal időt húzni, hiszen egyértelmű, hogy miért is van ez a törvény, de arra fel szeretném hívni a figyelmet, hogy a beszállítói oldalról milyen veszélyeket is rejt a tisztességtelen kereskedői magatartás. Így például egyértelműen rontja a versenyképességet, egyértelműen torzítja a piaci viszonyokat, választékszűküléshez vezet, és amire nagyon felhívnám a figyelmet, beindítja a negatív minőségspirált, azaz egyértelműen minőségrontó irányba ösztönzi a piaci résztvevőket.

Arra is szeretnék emlékeztetni, hogy két ízben a megszületése óta, tehát 2010. január 1-jétől van hatályban ez az új törvény, azóta két módosítása történt meg a törvénynek. Lényegében mind a kettő igyekezett pontosítani azokat a kérdéseket, amelyek az alkalmazáshoz szükségesek voltak. Ezek közül a legjobban azt szeretném kiemelni, ami a beszállító fogalmának a helyretevését célozta meg, amit úgy érzek egyébként, erre majd a későbbiekben még visszatérnék, hogy a mai napig nem teljesen megnyugtató módon van szabályozva, tehát úgy tűnik, hogy ehhez még hozzá kell majd nyúlni.

A másik kiegészítés, idén júliusban lényegében a népegészségügyi termékadó bevezetése kapcsán vált szükségessé, hogyha ennek a továbbhárítása nem történik meg, akkor ez is beleszámít a tisztességtelen magatartásba.

Nos, a tapasztalatokkal kapcsolatosan el szeretném mondani, hogy 2010-ben, amikor hatályba lépett a törvény, egy féléves moratóriumot hirdetett meg az MGSZH, azaz egy felkészülési idő volt arra, hogy lehessen egyrészt az üzletszabályzatokat módosítani, másrészt fel lehessen készíteni.

Az első benyomás az volt mindenekelőtt, hogy az üzletszabályzatokat lényegében a multinacionális kereskedelmi láncok nem változtatták meg ez alatt a moratórium alatt, utána, mikor elindultak az eljárások, akkor tértek magukhoz és kezdték ezt megtenni. Kiemelném a leglényegesebb jogsértési területeket. Az egyik a díjfelszámítás a ténylegesen nem nyújtott szolgáltatásokért, a másik a 30 napon belüli fizetési kötelezettség elmulasztása, a következő a fogyasztói árhoz adott árengedményhez nagyobb mértékű, illetve hosszabb időtartamú beszállítói hozzájárulás megkívánása. Aztán az üzletszabályzatnak a nem a törvény előírásai szerint történő működtetése, elkészítése, és tiltott háttérkondíciók alkalmazása.

Nagyon röviden engedjék meg, hogy ezek közül a főbb jogsértések közül néhányra felhívjam csak a figyelmet. A díj felszámolása ténylegesen nem nyújtott szolgáltatásokért kereten belül, talán így a legegyszerűbb mondanom, hogy a fix bónusznak a felszámítása, tehát amikor nincs mögötte szolgáltatás, de egy bónuszt követel meg a kereskedő, ez az egyik leggyakoribb törvénytörés.

A másik a polcpénzként elhíresült jogsértés. Aztán idetartozik még a nem igényelt beszállítói érdeket nem szolgáló kötelező szolgáltatás igénybevétele, például családi nap és ehhez hasonló, és a nem a szolgáltatás mértékével arányos szolgáltatási díj felszámolása is ide tartozik. Érdekességként mondanám el, hogy bár ez jogsértésnek nem jogsértés, de ezeknek a díjaknak az elszámolása egy egyszerű értesítő levéllel történik és áfamozgás nélkül, ami újabb nehézségeket okoz esetleg.

A 30 napon túli kifizetéssel kapcsolatban az első törvényi módosítás pontosított egy kicsit, és itt a kereskedők javára pontosított, nevezetesen, hogyha 15 napon belül a kereskedő nem kapja meg a beszállítótól a számlát, akkor mentesül ettől a 30 napos kifizetési kötelezettség határidejétől. A másik dolog, kivétel ebben az esetben, hogyha valamilyen hibás teljesítésről van szó, és a módosításnál az úgynevezett számlakompenzációval is foglalkozik a törvényt módosítás, nevezetesen, hogyha egymásnak tartoznak, akkor lehetséges legyen ez az elszámolás. Tehát nem történik jogsértés, hogyha számlakompenzáció miatt nem történik meg a 30 napon belüli fizetési teljesítés.

Azt is rendbe kellett tenni, hogy a fizetési határidőnél korábban teljesített banki átutalásokért külön díj felszámolása tisztességtelen magatartásnak minősül.

A következő nagy kör az akciós elszámolásoknak a területe. Amikor a kereskedő hosszabb időtartamra határozza meg a beszállító számára az akciós áru beszállítását, mint ameddig a tényleges akció tart, vagy éppen nagyobb árengedményt követel a beszállítótól, mint amit ő továbbad a fogyasztónak, ez is egy gyakorlat, ami a tisztességtelen magatartás fogalmába tartozik. A következő, amit rendbe kellett tenni, és ugyancsak a kiegészítő törvényi módosításkor ez megerősítésre került, hogy 30 napon belül köteles elszámolni a kereskedő az ilyen akciós elszámolásokat.

A forgalmi bónusz kiszámításánál az akciós engedménnyel beszállított áruk értéke az adott időszak nettó forgalmába nem tartozik bele.

Az üzletszabályzattal kapcsolatos jogsértésekkel kapcsolatban el kell mondani, hogy esetenként a szolgáltatások tartalmi meghatározásai nem korrektek, nem pontosak, ellentmondásosak, a megfogalmazások nem egyértelműen kerülnek meghatározásra. Ez is törvénytörésnek minősül. Kötelező nyilvánosságra hozni, a mezőgazdasági szakigazgatási szervnek beküldeni az üzletszabályzatot. Ezt is ki kellett több esetben kényszeríteni.

Nem mindig tartalmazzák a legmagasabb fizetendő díjat egy-egy szolgáltatással kapcsolatosan, vagy ha tartalmazzák, akkor a ténylegesen alkalmazott módszer és az itt rögzített mértékegységek és számítási módok nincsenek esetenként összhangban.

Előfordul az is, hogy olyan szolgáltatások számlázására került sor, ami az üzletszabályzatban nincs rögzítve, ez is egy ilyen jogsértési eset, amivel foglalkoztak a kollégák.

A tiltott háttérkondíciók alkalmazása közül kiemelném a minőségellenőrzéssel kapcsolatos költségek teljes áthárítását a beszállítóra, még mindig előforduló jogsértés. Illetőleg a nem közölt szolgáltatások igénybevételének előírása, ilyen lehet például az elektronikus adatszolgáltatás kötelező igénybevételére való szerződésben való rögzítés. Egy következő ilyen tiltott kondíció, amikor a központosított áru disztribúciós szolgáltatások igénybevételére százalékosan, tehát a beszállított áru értékének a százalékos kulcsát használják, tehát magyarul a drágább áruk után több szállítási hozzájárulást kell fizetni mint az olcsóbb áruknál.

A GVH-val kapcsolatos párhuzamos vizsgálatokról a kolléganő már beszélt, tehát ezt én most nem érinteném. Annyiban igen, hogy egyeztetések történtek a GVH-val és az együttműködési megállapodás ismereteim szerint aláírás alatt vagy folyamatban van. Tehát úgy tűnik, hogy itt a hírlánc, az információs csatorna a továbbiakban jól fog tudni működni.

A termékpálya-felügyeleti bírságok kiszabása során határozattal kerültek az összegek megállapításra, és a konkrét összegnek a megállapításánál figyelembevételre került egyrészt az érintettek köre, száma, a jogsértő időtartam mértéke, az elért előnynek a nagysága, a gazdasági súlynak a mértéke, illetőleg a tudatosság, amennyiben tudatos magatartás volt, akkor ez nyilván súlyosabban kerül latba.

Szabályozásra kell hogy kerüljön a kötelezettségvállalás elfogadásának a pontosítása, annak érdekében, hogy a jövőben ezt is precízebben lehessen alkalmazni.

Néhány adatot szeretnék most elmondani, ami számadat. A 2010-ben elindult ellenőrzések, a beszerzési alatti ár értékesítés nélküli vizsgálatok számát mondom most először, és ugye a 2010-ben csak a második félévről beszélünk. Hat ellenőrzés indult, ebből öt határozattal, bírsággal zárult, és egy kötelezettségvállalással. A kötelezettségvállalásnál a bírságtól eltekinthetünk, viszont teljes kötelezettséget kell vállalni a jogtalan magatartás felszámolására. A befolyt összeg 2010-ben 780 millió forint volt. Tehát hat céggel szemben. A legnagyobb kivetett díj, bírság 198 millió forint volt, a legkisebb összeg 109 millió forint volt. Ebből egy esetben bíróság útra került a sor, a bíróság új eljárást rendelt el, és ezért ez a 109 millió bírságtétel visszautalásra is került addig, amíg az új vizsgálat lezajlik.

2011-ben összesen kilenc ellenőrzésre került sor eddig. Négy ügy került határozattal lezárva, és öt folyamatban van. Eddig 321 millió forint került kivetésre. Ha visszaemlékeznek, a 780 millió és a 321 millió azt mutatja, hogy valami változás beindult, nem olyan súlyosak, és úgy tűnik, hogy megvan az eredménye egyébként a törvénynek, mert csökkent a súlyosságuk a jogsértéseknek. A legnagyobb bírság összege 136 millió forint volt.

És mint jelezni szeretném, öt ügy még folyamatban van.

A beszerzési ár alatti értékesítés ügyében 2010-ben 13 ellenőrzés indult, és ebből kilenc esetben bírságos határozattal zárult, tehát a 13-ból kilenc, 96,6 millió forintos bírság. Egy ügy még folyamatban van 2010-től is. Három esetben végzéssel nem állapítottak meg jogsértést.

Az idén 75 ellenőrzés indult, 192 termék tartozott ehhez. Viszont fel szeretném hívni a számra a figyelmet, hogy négy bírsággal lett eddig lezárva négy ügy összesen, 64 esetében nem volt jogsértés, és hét esetben még folyamatban van az ügy.

Talán érdekességképpen mondanám, hogy ezek a beszerzési ár alatti értékesítés ügyek elsősorban a tejet, sajtokat, húsokat, húskészítményeket és a dinnyét érintették, persze volt más termék is, de ez a legtöbb.

Talán valamit mondanék az ellenőrzések hatásosságára, eredményességére, hogyan látjuk mi. Egyrészt úgy néz ki, hogy jelentősen csökkent a beszerzési ár és önköltség alatti értékesítés gyakorisága, a 30 napon belüli számlakifizetések aránya javult, az üzletszabályzatok nyilvánosak most már, a forgalmi bónuszok alkalmazása is jobban közelít a tényleges forgalomnövekedéshez, tehát most már a fix bónuszok megszűnőben vannak remélhetőleg, a háttérkondíciók között csökkent a fix bónuszok aránya, és az akciós beszállításokkal a kereskedők most már elszámolnak.

Úgy gondoljuk, hogy kell hozzájárulni a törvényhez, és készülünk arra, hogy módosításra kerüljön sor, egyébként úgy tudjuk, hogy képviselői kezdeményezés is van ez ügyben. A mi részünkről egyrészt a beszállító fogalmát szeretném teljesen összhangba hozni a kereskedelmi törvénnyel és végre teljesen egyértelművé tenni. A kötelezettségvállalás szabályait tovább pontosítani, az eljárási bírságot nevesíteni ebben a törvényben is, néhány tisztességtelen jogcímet tovább pontosítani, illetőleg meghatározni, és az önköltségszámítás módjával kapcsolatosan a törvényben szeretnénk javaslatot előterjeszteni, hogy az egyértelmű legyen, mert ezzel kapcsolatosan vannak viták és eltérő alkalmazási lehetőségek.

Azt gondolom, hogy fontos még hogy megemlítssem, hogy rajtunk kívül az Európai Unióban is sokat foglalkoznak ezzel a beszállítói problémával és a tisztességtelen forgalmazói magatartással. Egyrészt az úgynevezett magas szintű fórum, amelyik az élelmiszeripar helyzetét Európában vizsgálja, külön nevesítetten foglalkozik ezzel a kérdéssel, és örömmel jelenthetem, hogy a magyaroknak a tapasztalatait nagyon is figyelembe veszik és igyekeznek beépíteni. Az ő részünkről még most tartanak ott, hogy szeretnének valamiféle etikai kódexben szabályozni európai uniós szinten. A mi álláspontunk az, hogy nem annyira etikai kódex kellene, hanem ennél jobban betartandó előírást megalkotni. A tanács is foglalkozik ezzel a kérdéssel, ott is nem sokára még, november végén, december elején napirendre kerül ismét egy ülésen ez a kérdés. Röviden ennyiben szerettem volna összefoglalni a lényegét. Amennyiben kérdésük van, természetesen állok rendelkezésre.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük a beszámolót, azt hiszem, hogy teljes körű volt. Egyetértünk abban, hogy a törvényen még finomítani kell, és van benne még néhány dolog, ami. Én három dolgot szeretnék figyelembe ajánlani, amit javasolnánk mindenképpen beletenni. Egy: az önköltségszámítás metodikáját a 2000. évi C. törvényhez, a számviteli törvényhez idomítsuk. Azt hiszem, az egzakt, az Európai Unió által elfogadott, és nem lehet alóla kibújni.

A másik, a büntetés mértékét, az egyedi büntetés mértékét szeretnénk javasolni megemelni. Ugyanis arányosan, néha árbevétel-arányosan igen csak alacsony mértékű büntetések kerülnek kiszabásra, ezért ez egy nagy multi kereskedőlánc esetében nem visszatartó vagy nem megtartó tényező. Hiszen összességében a teljes üzleti haszonja messze meghaladja ezt a büntetést. Ezt érdemes a törvénybe átvezetni teljes körűen.

A harmadik dolog, amit javasolnék megfontolni önöknek, ez a százalékos ellenőrzésű viszonyszám. Nagyon jók ezek az ellenőrzési számok, jók, hogy ennyiszer történt felülvizsgálat, voltak büntetések. De forgalomarányosan valamilyen szinten meg kellene növelni az állandó és rendszeres ellenőrzések számát. És itt majd a következő napirendi pontnál erre ki is térünk, hogy hatékonyabbá kellene talán ezt tenni. Hogyha szabad felajánlanunk a személyes közreműködést bármelyik képviselőtársam vagy jómagam nevében a jogszabály-módosítással kapcsolatban, nagyon szívesen segítünk ebben a kérdéskörben.

Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy szeretne-e bárki hozzászólni ehhez a körhöz. *(Nincs jelentkező.)* Ha nem, akkor az idő rövidsége miatt nagyon szépen köszönöm az előadást, és az egyes napirendi pontunkat lezárjuk.

A határozati javaslatunkba ez a három javaslat kerüljön be.

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal tájékoztatója az élelmiszerlánc-felügyelet területén végzett tevékenységéről

A második napirendi pontunk a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal tájékoztatója az élelmiszerlánc-felügyelet területén végzett tevékenységéről.

Az elmúlt bizottsági ülésünkön szó volt arról, hogy hatékonyabbá és összefogottabbá kellene tenni azt az ellenőrzési rendszert, ami ma Magyarországon működik élelmiszerláncon, élelmiszer-biztonságon és élelmiszer-higiénián belül.

Jelen pillanatban több szervezet és több hivatal is ellenőrzi ezeket a funkciókat, feladatokat, például jellemzően jegyzői hatáskörben is vannak feladatok, jellemzően a versenyhivatal is végez hasonló jellegű feladatokat, illetve jellemzően a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság és az MGSZH állat- és növényegészségügye is folytat ilyen tevékenységet. Az, hogy baj van, hogy hiba van, az látszik, hiszen egyre többször merül fel az élelmiszerek minősége, amik a láncokban kaphatók, az élelmiszer, ami a lakossághoz eljut, annak a hivatalos bekerülése, a forrása átláthatatlan. Ezért kértük, hogyha lehet, akkor az MGSZH egy tájékoztatót adjon nekünk, hogy most mi hogyan történik, hol tartunk most, és mi az a fejlődési irány, amivel el tudnánk érni azt, hogy a magyar élelmiszerpiacot helyre tudjuk tenni és rendbe tudjuk tenni. Megkérem államtitkár urat.

Dr. Bognár Lajos tájékoztatója

DR. BOGNÁR LAJOS helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszöntöm önöket. *(Előadásához kivetítőt használ.)*

Azt gondolom, hogy valóban nagyon nagy területről van szó, nagyon fontos, hogy az élelmiszerlánc-felügyelet területén a lehető leghatékonyabb és legbiztonságosabb rendszert tudjuk üzemeltetni. Az idővel is takarékoskodva megpróbálnék összefoglaló információkat adni. Az ülés előtt kiosztásra került két egyéb dokumentum is, amely további információkat is tartalmazhat azok számára, akik figyelmesen áttekintették. Azt gondolom, hogy európai uniós tekintetben is, de nagyobb, szélesebb kitekintésben is az élelmiszer-biztonság, az élelmiszerlánc-felügyelet területén egyértelműen megelőző jellegű élelmiszer-politika alapjait kívánják az államok bevezetni, illetve ezeket fektetik le, amelyek megjelennek a jogszabályok modernizálásában is, illetve az átalakításában is. Egy egységes, átlátható szabályozást vezet be a földtől az asztalig, integrált megközelítésben, és a szemléletmód is ez irányba tolódik el nemzetközi téren is a felügyelet szervezését tekintve.

Vagyis az élelmiszerlánc-felügyelet, az élelmiszerlánc minden szereplőjét szabályoznia kell az egységes hatóságnak. Ez az ábra egy átfogó ábra lenne, hiszen három szereplője van alapvetően az élelmiszerlánc-biztonságnak, a vállalkozó, aki felelős a biztonsági élelmiszer előállításáért, az állam, aki felelős azért, hogy szavatolja, garantálja ezen feltételeket, és ellenőrizzen, illetve a fogyasztó is szerepet vállal ebben a tudatos vásárlással és az olyan vállalkozók kiszűrésével, akik nem megfelelően alkalmazkodnak.

Az állam feladatáról beszélünk elsősorban, a kis narancssárga téglalapok mutatják azt, hogy hol kell beavatkozni az állami felügyeletnek ahhoz, hogy a teljes élelmiszerlánc területén egy biztonságos végeredményt kapjunk, és az integrált szemléletnek, a megelőző hatékonyságnak, feladatnak eleget tudjunk tenni.

Mindez az alábbi területeken, feladatokat kell hogy magában foglalja, nemcsak a kereskedelem területén, hanem a talajvédelemtől a géntechnológiai tevékenységen át minden élelmiszerláncot érintő területről információt kell gyűjteni, és ellenőrzéseket kell folytatni ahhoz, hogy megfelelő hatékonysággal a forrásait legjobban kihasználva tudjon működni. És ahhoz, hogy ezeket a forrásokat megfelelően tudja kihasználni, ugye ez elhangzott az előző bizottsági értekezleten is, és más hatóságokhoz hasonlóan éves tervek alapján dolgozik az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság ma Magyarországon, hiszen az élelmiszerlánc-felügyeletről szóló törvény létrehozta azt a hatóságot, amely a központi hivatal, illetve a megyei

kormányhivatalok állat- és növény-egészségügyi igazgatóságaival ezt a szervezetrendszert lefedik. Ezen éves ellenőrzési tervek mellett végzi el a célzott bejelentést végzett ellenőrzéseit, vizsgálatait a hatóság, illetve a krízishelyzetben is végzett tevékenységek is ezen tervek fölötti munkát jelentenek.

Azért fontos ezt látni, mert az ellenőrzési tevékenységben egyértelműen egy kockázat alapú ellenőrzésre kell átállnia a hatóságoknak, közegészségügyi élelmiszerlánc-biztonsági célokat összpontosító rendszert szükséges kiépíteni, hiszen a kockázatot nemcsak a veszély súlyossága, hanem az előfordulás valószínűsége együtt adja meg. És miért kell kockázatalapúnak lennie? Mert az erőforrások végesek, nyilván az állam által erre a feladatra szánt forrásokat kell felosztanunk, lehetőség szerint minél hatékonyabban. Mindent nem tudunk ellenőrizni, és nulla kockázat sem ezen a területen. Folyamatosan kell optimalizálnunk. Valóban, ahogy elhangzott az állam részéről, a feladatokat a kockázatok csökkentésére fordított erőforrások tekintetében is figyelembe kell venni, a társadalom által elviselhető kockázatszintet is, amely még elfogadható. Mindezek figyelembevételével kell döntenie a forrásallokációról, illetve a tevékenységi területekről célzott tevékenységi területekről.

Mindezek együtt, azt gondoljuk, hogy az élelmiszerláncot érintő összes kockázatot felügyelő szerv, egységes hatósági szerv, élelmiszerlánc-felügyeleti szerv képes a megfelelő prioritás felállítására és a leghatékonyabb szervezeti formában végrehajtani az ellenőrzéseket. Az Európai Unióban többféle forma is létezik az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóságok felépítésére. Van, ahol több minisztérium alá tartozik, több hatóság erős szakmai, autonóm tartományokkal, nyilván ehhez nekünk nem kell alkalmazkodni, koordinációs nehézségek vannak. Van, több hatóság, ahol nincsenek régiók, itt is átfedések, feladatduplikációk jelennek meg, versengés a hatóságok között. Németországban erős, szakmailag autonóm régiók vannak, ugyanakkor jól láthatóan nagyon komoly koordinációs problémák, utasítási, illetve jelentési problémák merülnek fel.

Nagy-Britanniában van egy hasonlóan, központilag integrált ellenőrzési szervezetrendszer, viszont területi szinten a helyi hatóságok szétaraboltak. Itt a megvalósítás okoz problémákat.

Hollandiában, Belgiumban van a magyarországihoz hasonlóan már egy egységes hatóság, amely lehetőséget teremt az erős koordinációra, kockázatalapú tervezésre, forrásallokációra, illetve a hatékony megvalósításra. Mindezt azért, mert a célunk, hogy a hatóság, az állam minél inkább teljesíteni tudja az alapvető célokat. Itt a nemzetgazdaság és a fogyasztó egészségvédelme, amely alapvető két célként jelenik meg az élelmiszerlánc-felügyelettel szemben. Azt gondolom, hogy nem egy végpontellenőrzésre kell törekednünk, hanem a felügyelet, az élelmiszerláncot alkotó valamennyi folyamatra, tevékenységre ki kell terjednie és a termékekre irányulóan is ellenőrzési és intézkedési rendszert kell bevezetni.

Egy dolgot szeretnék ebből az ábrából kiemelni, hogy bármilyen véleménye is van a lakosságnak az élelmiszerlánc-felügyeleti szervről, jelen pillanatban a többség pozitívan ítéli meg, egy biztos, amit mindannyian tudunk, hogy mindenkit érdekel ez a kérdés. Tehát fontos, hogy olyan stratégiát alkossunk, amely képes ezt a fogyasztói bizalmat nemcsak megtartani, hanem növelni is. A nemzeti vidékfejlesztési stratégiai programok között szerepel az ellenőrzött élelmiszerlánc-program, amely alatt több célterület van, jogszabály-felülvizsgálat, az arányos teherviselés az élelmiszerlánc ellenőrzésben, korszerű ellenőrzés az élelmiszerlánc-biztonságért, egy erős átláthatóság megvalósítása, egy új egységes élelmiszerlánc-felügyeleti referencialaboratórium kiépítése, és természetesen egy képzési elem, tudatos társadalom és képzett hatóság szükséges.

Nem szeretnék nagyon sokat beszélni róla, azt gondolom, hogy a korszerű ellenőrzésnek egy korszerű, megfelelő informatikai rendszerrel, egységes adatbázissal alátámasztott kockázatelemzési rendszer kidolgozása szükséges, hiszen ez az egyik

legnagyobb probléma még, hogy nem teljesen futnak össze minden hatósághoz az információk. A felügyeletnél minőségirányítást kell bevezetni, és nagyon fontos, amiről nem beszélünk, hogy a vállalkozások ellenőrzési rendszerét, szabályozását is szigorítani kell, vagy fejleszteni kell a környezetét.

Azt gondoljuk, hogy mindezen feladatokat úgy lehet végrehajtani, hogyha megfelelően finanszírozott, átlátható hatóság jön létre, megfelelő, közvetlen utasítási láncsal, rendszerszintű folyamatszabályozással. A megfelelő erőforrások hozzárendelésével, ami kimutatható, átlátható, és egy elemként központi országos illetékességű ellenőrzési rendszer kiépítésére is lehetőséget kell teremteni, illetve ügyfélszempontról is az elektronikus közigazgatás minden lehetőségét kihasználóvá kell tenni a hatóságot, az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet.

Ami miatt talán leginkább a kereskedelemre fókuszál ma már mindenütt az élelmiszerlánc-felügyelet, az itt is jelentkezik, nagy az importnyomás, mindannyian tudjuk, a hazai élelmiszerláncban. Számos esetben ez nyomon követhetőségi, számon kérhetőségi problémákat jelent, ugye felesleget hoznak be, de ugyanakkor új kórokozók is megjelennek, illetve új technológiákkal állítanak elő élelmiszereket, amik adott esetben az élelmiszerhamisítás felé haladnak, és erre is képesnek kell lennie a hatóságnak a kiszűrésére. Globalizált gazdaságban sajnos elmondhatjuk, hogy a szervezett bűnözés is megjelent, ez ellen is megfelelő hatékonysággal kell fellépni, a feketekereskedelem és a bioterrorizmus pedig a jövőben jelenthet kockázatokat. Ezeket a fokozódó kockázatokat a kereskedelem mint olyan rendkívül gyors médiumként tudja közvetíteni a fogyasztó felé, éppen ezért tolódik el a kockázati térkép. A hagyományos élelmiszeripar helyett a húsipart tekintettük eddig a legkockázatosabbnak, ma már egyéb élelmiszerek, például uborka, illetve hát a kereskedelem egyértelműen, amelyre figyelmet kell fordítani a hazai élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek. És azt gondoljuk, hogy ez a rendszer képes is a kihívásoknak megfelelni.

2010-ben 3358 bejelentés érkezett, kétharmada európai uniós élelmiszer, és mindösszesen héttized százaléka volt magyar termék, miközben nő a bejelentések száma, a kifogásolt hazai termékek száma csökken, tehát az a megelőző szemlélet, amelyet bevezettünk, azt mutatja, hogy valóban a kereskedelemben kerülő hazai termékekkel jelzett probléma csökken, illetve megfelelő módon kezelhető a kockázat.

Azért, hogy ez a rendszer működjön és ilyen számadatokról lehessen beszámolni, megfelelő munkát kell végezni. A központi hivatalban, az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóságnál jelenleg a központi hivatalban, illetve a megyei kormányhivatalokban mintegy négyezer munkatárs dolgozik évente, létesítményellenőrzésben évente mintegy 300 ezer ellenőrzést végez el. Ebbe beletartoznak a különböző előállító létesítmények, növénytermesztés, de még a laboratóriumok is. És mind a létesítményellenőrzések mellett mintegy 150 ezer termék minőségi, biztonsági vizsgálatát végzi el a központi hivatal. Ma már 1,8 millió vizsgálatot jelent ez.

Jelen pillanatban az élelmiszerlánc-felügyeleti központi hivatal a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal. Talán érdemes arra is figyelemmel lenni, hogy milyen mintavételi arányok mutathatók ki az Európai Unióban. Nincs kötelezettség, tehát mindenki saját kockázatbecsülés alapján végzi, az Európai Unióban a létszámot tekintve egy picit nagyobb, mint a hazai, Magyarországon ugyanolyan jelentős mintaszámmal dolgozunk, mint mondjuk Németországban, és azt gondolom, hogy ez alapvetően fontos a fogyasztók biztonsága érdekében, hogy ezt a mintavételi arányt fenn tudjuk tartani, amelyet végzünk.

Több mint 118 ezer nyilvántartott létesítmény tartozik az élelmiszer- és takarmánybiztonság területén az élelmiszer-felügyeleti szervhez. 67 ezer ellenőrzést tudunk elvégezni 2010-ben, ez valamelyest csökkenő tendenciát mutat az élelmiszer-forgalmazás, és –előállítás tekintetében is csökkent, és itt szeretném majd jelezni, hogy az élelmiszer-forgalmazás területén azért csökkent, mert új elemként szintén a megelőzést tekintve a

másodlagos élelmiszer-vizsgálat 2010-ben került bevezetésre, és ez növelte az ott végzett ellenőrzések számát.

A vizsgált tételeknél is egy bizonyos csökkenés mutatkozik meg a létesítményellenőrzésnél. Itt is szeretném hangsúlyozni, hogy a másodlagos élelmiszer-vizsgálatnál már növekvő számok vannak. 2010-ben a nem megfelelő tételek száma 4144 darab volt, amit megállapított a hatóság. Ez viszont növekvő tendenciát mutat, amiről azt gondoljuk, hogy azért sikerül megtalálni ezeket a tételeket, mert mind a felderítés, mind pedig a célzott ellenőrzések hatékonyabban működnek, hiszen egy helyre futnak be azok az információk, amelyekkel azokon a területeken tudunk ellenőrizni, határozottabban fellépni, ahol a hibás teljesítések mind inkább előfordulhatnak. 2010-ben került bevezetésre a másodlagos élelmiszer-vizsgálat, éppen annak érdekében, hogy megpróbáljuk megelőzni a silányabb minőségű termékeknek a hazai boltokba kerülését.

Október 31-éig 4725 ellenőrzést végeztek el a kollégáink, a kormányhivatalokban dolgozó kollégák, és mintegy 16 ezer élelmiszertételt vontak ellenőrzés alá. Ezeknek mintegy 95 százaléka EU-tagállamból származó élelmiszer volt, és 195 tonna mennyiségben kellett kivonni élelmiszert a forgalombahozatal előtt még a bejelentés alapján.

107 esetben került sor figyelmeztetésre, illetve bírság hétmillió forint összegben került kiszabásra. Itt szeretném jelezni, hogy egy kormányrendelet értelmében a figyelmeztetést kell először alkalmazni a hatóságnak jelenleg.

A minőségellenőrzés területén is azt gondolom, hogy az említett mintaszámokkal, illetve laboratóriumi kapacitások tekintetében jelentős erőforrásokat fordítunk arra, hogy a hamisításokat minél hamarabb ki tudjuk szűrni, illetve megvan az a jól képzett szakembergárda és az a széles vizsgálati laboratóriumi háttér, ami lehetővé teszi a nem megfelelő minőségű élelmiszereknek a megállapítását, hiszen jeleztem, hogy több ezer ilyen esemény vagy ilyen tételt tudunk megfogni.

Természetesen az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv nemcsak önmagában garantálja, vagy próbálja garantálni a fogyasztók egészségét vagy védelmét, hanem együttműködik a Fogyasztóvédelmi Hatósággal, a közegészségügyi hatósággal, egyéb hatóságokkal is közös ellenőrzéseket végez. A mi információink szerint 200-250 közös ügyünk volt a Fogyasztóvédelmi Hatósággal, jelzések alapján egyértelműen pozitívak az együttműködési tapasztalatok, 50-60 százalékos panaszbejelentés van, tehát itt ez esetben a panaszbejelentésre azonnal a kollégák kimennek, közös ellenőrzésnél nyilvánvalóan együtt hozzák meg a döntést, és az egyéb ügyekben a fogyasztóvédelem saját ellenőrzése alapján, a fogyasztóvédelmi jegyzőkönyv alapján késedelem nélkül hoz határozatot az állategészségügyi hatóság, az átadott ügyek 90 százaléka bírsággal zárult a Fogyasztóvédelmi Hatóság által feltárt ügyeknek az elrendezése. Négy-öt olyan ügy maradt, amelyben mire a hatóság odaért, a polcon nem volt lejárt termék, ezek kis boltokban megtalált jégkrém, illetve zabpehely volt, ahol az országos összérték nem haladta meg a 100 ezer forintot sem, tehát azt gondolom, hogy a megkötött megállapodás, Fogyasztóvédelmi Hatóság, Vidékfejlesztési Minisztérium, MGSZH-val megkötött megállapodás jól működik, az átadott ügyek megfelelően gyorsan, különösebb adminisztráció nélkül kerülnek rendezésre, ahogy hangsúlyoztam, a Fogyasztóvédelmi Hatóság jegyzőkönyve alapján intézkedik a hatóság, nem kell újabb ellenőrzést folytatni, csak abban az esetben, hogyha további gyanúnk van.

Az átadott ügyekben szeretném jelezni, hogy a száz egynéhány közös ügy, ami a fogyasztóvédelemben a terméket érintette, tehát termékvizsgálatot, -jelölést érintett, amellet van még az a négyezer, amit az állategészségügyi hatóság önmaga végzett el, látott el.

Néhány szó a laboratóriumi kapacitásokról, hiszen valóban igaz az, hogy az Európai Unióban, de világszerte is a laboratóriumi erőforrások centralizációjára nagy hangsúlyt fektetnek, hiszen rendkívül költségigényes vizsgálatokról van szó. Valóban nagyon fontos, hogy az állam megpróbálja megfelelően allokálni a forrásokat, és az olyan

szervezetrendszerben, ahol 700 fő dolgozik a laboratóriumi rendszerben, azt fejlessze. Ahogy említettem, stratégiailag a referencialaboratóriumok fejlesztése szerepel a minisztérium és az MGSZH tervei között. Egyértelműen korszerű módszerekhez korszerű laboratóriumokat kell építenünk, így egyetértve a bevezetőben elmondottakkal, egyértelműen az látszik, hogy az egész láncon komplett megelőző felügyeletet kell végrehajtani, nemcsak végtermékre koncentrálni, ahol nem tudjuk garantálni az élelmiszer-biztonságot, és valóban az egész láncot lefedő felügyeleti rendszert érdemes működtetni. Természetesen valamennyi, az állam számára rendelkezésre álló erőforrás újra áttekintésével és megfelelő központosításával. Köszönöm szépen a figyelmet. Remélem, nem nagyon hadartam.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük államtitkár úr kiterjedt és fontos bemutatóját. Ha megengedi, amíg a képviselőtársaink gondolkodnak, két kérdést mondanék el.

Az elmúlt alkalommal, mintegy két hete az előző albizottsági ülésen elhangzott egy szám, amit az ön kolléganője mondott el. Itt mintegy 160 ezer laboratóriumi vizsgálat esetében kétharmad belföldi termék és egyharmad importtermék arány volt. Ez mindannyiunknak megragadta a figyelmét, még éppen Boldog István képviselőtársam fel is tette a kérdést, hogy hogy van ez, hogy most itthon vagyunk vagy nem.

A másik kérdés, amiben segítsen nekem együttgondolkodni, hogy a magyarterméktörvény elindult szépen, ez a magyar alapanyagból Magyarországon gyártott, magyar munkahelyet létrehozó magyar cég, Magyarországon adózó, ez a cég, hogy ez most az Európai Unióval való egyeztetésben hol milyen szinten lehet elakadva, hol tudunk ebben segíteni. És ehhez kapcsolódik az a kérdés is, hogy látja-e lehetőségét annak, hogy komplett DNS-vizsgálati rendszert bevezetni. Gyakran van olyan, hogy külföldi alapanyagból Magyarországon legyártott termékre ráírják, hogy magyar termék, holott az alapanyag külföldi. Tudok mondani konkrétan, akár kínai, de más Európai Unión kívüli országból behozott, vámmentesen és áfamentesen behozott terméket is. Átadom a szót képviselőtársaimnak, először Boldog István képviselőtársamnak.

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Nekem egy nagyon friss élményem van. Vasárnap piacon voltam, és a megyémbeli felügyelet piaci ellenőrzést tartott. Mindenkit figyelmeztettek a felügyelők, büntetéseket nem osztottak. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hivatal a hétvégén ellenőrzést tartott, és miután késve érek a piacra mindig, úgyhogy túl voltak az ellenőrzésen. Az ellenőrzés módjával abszolút elégedettek voltak, figyelmeztetéseket kaptak, néhány furcsaságot tettek fel nekem kérdésnek, mondtam, hogy ma úgyis jövök bizottsági ülésre, és pont alkalmam lesz ezeket megkérdezni. Az egyik ilyen furcsaság volt, hogy közölték velük a hivatal munkatársai, hogy az összes burgonyás zsák, ami náluk van, az összesbe bele kell rakni egy megjelölést, bele kell rakni, hogy melyik országból származik, nyilván, ha Magyarország, akkor a termelőnek a regisztrációs száma kell, kereskedő, pecsétek, egyebek, ezt önök biztos nagyon jól tudják. A kérdésük az volt, hogy miért csak a burgonyánál volt ez. Tehát számtalan olyan termék van még Magyarországon, aminél ezt bele lehetne rakni. Ő tőlük ezen a piacon ekkor csak a burgonyánál kérték, hogy erre kötelező. Az a kérdésem, hogy miért csak a burgonyára.

Aztán ugyanezzel kapcsolatosan volt még egy kérdésük, hogy aki egy hektár alatt termel burgonyát, annak nem kell burgonyatermelői regisztrációs számot kérni, tehát ő nem fog tudni a kereskedőknek ilyen számot megadni, akkor mi lesz a teendő ezzel. Mert hát ugye a magyar ember rafinált, és előfordulhat az a furcsaság, hogy esetleg a külföldről behozott burgonya egy hektár alatti termelőként eladott burgonyaként kerül majd a kereskedőhöz. Ugye nem nehéz ezt nekünk itt elképzelni Magyarországon? Azt gondolom, hogy önöknek sem. És volt még egy kérdésük. Ezzel is ott szembesültek, hogy egy FVM-rendelet szerint nekik újra kell regisztráltatniuk magukat mint élelmiszerkereskedők egy négyezer forintos

csekk kíséretében. Ettől ők megdöbbentek. Nyilván nem követték az FVM-rendeletet ezek szerint, és nem értették azt, hogy miért is kell nekik ezt megtenni. Ha én most válaszokat kapok erre, akkor nyilván tudom a piacosokat erről minél hamarabb értesíteni, és akkor nekem sem kell utánanéznem rögtön az FVM-rendeletnek. Azt hiszem, hogy most a legjobb helyen kérdezem meg.

Az előző ülésen is feltettem ezt a laboratóriumi kérdést, hogy itt van a Fogyasztóvédelmi Hatóság, az elnöke elmondta, hogy van egy nagyon szép laboratóriumi rendszerük, amellyel a környező országoknak dolgoznak, mert onnan kapnak megrendeléseket. Akkor is hallottam a kolléganőjétől, hogy önöknek pedig szándékukban áll egy új, nagyon szuper laboratóriumi rendszert létrehozni. Nem lehetne ebben valahogyan együttműködni? Mert egyszer nyilván biztos nem felel meg mindenkinek, de azért néhány dolognak az a laboratóriumi kapacitás, ami ott áll és kihasználatlan, talán bevonható lenne ebbe.

Még egyszer meg szeretném kérdezni ugyanazt, amit akkor is megkérdeztem, hogy nem lehetne-e az ellenőrzéseket olyan formán végezni, hogy ha bármelyik hatóság kimegy, akkor az valamilyen módon úgy együttműködik a másik hatósággal, hogy nemcsak, ha észreveszi a nem öhozzá tartozó dolgot, tehát nem az állat- és növényegészségügyhöz tartozó, de mondjuk fogyasztóvédelemhez tartozó dolgot vesz észre, akkor ő is eljárhatson ebben az ügyben, ne pedig szóljon a fogyasztóvédőknek, és majd azok mennek valamikor. Mert ha ez így történik, addigra az élelmiszer-üzletláncból eltűnik az az áruház, ez teljesen nyilvánvaló. Tehát én szeretném, ha az együttműködés önök között sokkal szorosabb lenne oly módon is, hogy akár együtt járnak ellenőrizni, akár ugyanazokat a jogköröket is elláthatnák. Tehát gyakorlatilag én kvázi azt szeretném, hogyha egy hatóság kimegy ellenőrizni, az mindenre kiterjedően ellenőriz. És nem azt mondja, hogy hát ezt el kell néznom, vagy szólnom kell egy másik hatóságnak, mert ezt neki kell ellátni. Mert akkor soha nem jutunk a végére annak, hogy megfelelő mértékű büntetéseket rójunk ki, és azok a nem megfelelő minőségű, akár fogyasztóvédelmileg, akár az önök hatáskörébe tartozólag nem élelmiszer-üzletbe való áruk, vagy nem megfelelően ott elhelyezett áruk, azok így lekerülnek a polcokról. Ezek a kérdéseim. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egyébként az első kérés klasszikusan a kormány vidékfejlesztési programjának az alapkérdései, a klasszikus egy hektár burgonya. Endre, parancsolj!

SPALLER ENDRE (KDNP): Köszönöm szépen a szót. Én egy kicsit arról szeretnék kérdezni, hogy mi változott 2008 óta. Ha jól tudom, akkor hozták létre az MGSZH-t. Azt tudjuk, hogy a Fogyasztóvédelmi Hatóságnál, amit, nyugodtan mondhatjuk, akkor még máshogy hívtak, elég rendesen szétverték. Egy része átkerült önökhöz, egy része átkerült a jegyzőkhöz. Azóta is problémáink vannak azzal, hogy ezt hogyan látják el. Tehát ott szerintünk volt egy jó rendszer, hogyan tudják bemutatni, hogy ez az új rendszer hatékonyabb?

A következő kérdésemben hadd kérdezzek egy kicsit átlagos fogyasztóként: ki tudja, hogy mi az az MGSZH? Hogyha én látok egy lejárt szavatosságú idejű terméket, akkor én az NFH-nak a zöldszámát felhívom, és ott bejelentem, hogyha ott nekem azt mondják, hogy valami MGSZH-t kell felhívnom, aminek ráadásul nem is tudjuk, hogy van-e ilyen zöldszáma például, akkor megmondom őszintén, én átlagfogyasztóként azt mondom, hogy á, ez túl bonyolult, inkább hagyjuk. Tehát én ezt a rendszert így biztos nem tartom jónak, ahogy most van. Még egyszer mondom, nem szakmai vélemény ez, hanem egyszerű fogyasztói vélemény.

A következő kérdésem, hogy hogyan lehetne azt megoldani, hogy ugyanazt a dolgot akár többen is ellenőrizzék. Ugye itt erről szó volt, hogy közösen ellenőrizni, vagy egyvalaki

veszi fel a jegyzőkönyvet, és az továbbítja, de hogy a lényeg az, hogy ez a mostani rendszer biztosan nem jó. Én azt is gondolnám, hogy mi van akkor, hogyha ugyanazt a dolgot több hatóság is ellenőrizheti.

Ha jól tudom, akkor az MGSZH új felügyeleti díjat szeretne bevezettetni, ezt olvastam valamelyik törvényben, talán már a parlament előtt is van, és ha jól tudom, akkor ez kiterjesztené a kis- és középvállalkozásokra is. Nem érzik ezt esetleg problémásnak? Mert én ezt rendkívül problémásnak érzem, hiszen a problémák zöme, ha én jól értettem az ön előadását, a nagyobb cégeknél van, multiknál. Hát hogyha ezt a kis- és középvállalkozásoknak is meg kell fizetni, az problémás ügy. Illetve engem megkeresett az egyik ilyen multinál dolgozó szakszervezet egy konkrét problémával, átcsomagolás ügyében. Ők ez ügyben fordultak önökhöz, mármint az MGSZH-hoz, és volt is belőle ellenőrzés, ám de az ellenőrzés előtt néhány órával jött a főnök, és mondta, hogy most akkor ezt el kell vinni, lement az ellenőrzést, mindent rendben talált, és visszakerültek a termékek utána. Ezt kifejezetten kínosnak tartom, ha gondolják, akkor a konkrét esetben meg tudom adni az illető kontaktját, itt most nem mondanám el. Ezek lennének a kérdéseim. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Az a kérdésem képviselőtársaim felé, hogy mivel az időnk véges, rövidítsünk. Fejér Andor képviselőtársamnak adom meg a szót.

FEJÉR ANDOR (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Ígérem, nagyon rövid leszek. A hétvégén én is egy magyar tulajdonú húsfeldolgozó üzembem jártam, ahol több mint ezer főt foglalkoztatnak, és lassan ez lesz az egyedüli olyan magyar tulajdonban lévő cég, amely még termelést folytat Magyarországon. Arra hívták fel a figyelmet, hogy az rendben van, hogy az östermelőknek kedvezményeket nyújtottak, ez egy nagyon helyes döntés, és az is, hogy az östermelők árulhatják a portékáikat a piacon, viszont ezzel párhuzamosan ők úgy érzékelik, hogy megnövekedett a feketevágásból származó húsból való értékesítés. Ezt viszont már nem tudják állni, ugyanis itt azonnal belép egy 20 százalékos értékesítési árra vetített árelőny, mert ott nem jelenik meg az áfa. Tehát magyarán a költségvetésbe nem folyik vissza az áfa, és azonnal további 2 százalékos versenyhátrányt jeleztek saját maguk számára jövőre, mivel emelkedik az áfa. Az lenne a kérdésem, hogy ezen a területen önök milyen tapasztalatokkal rendelkeznek, és hogy történt-e az ellenőrzésben valamilyen előrelépés annak érdekében, hogy amellett, hogy az östermelőket preferált helyzetbe hoztuk, hogy ne tegyünk tönkre azokat a termelőegységeinket, ahol reményeink szerint hosszú távon még akár hungarikumokat előállítva meg tudjuk menteni a húsiparunk még lábba maradt hazai részét.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha megengedi, államtitkár úr, a részemről egy szakmai kérdést tennék fel. A vadhúsrendelet néhány hónapja változott. Ebben közelítünk az osztrák jogszabályi környezethez. Egy eltérés még van, az, hogy Ausztriában a vadhúsvizsgáló az 50 kilométeren belül a szállodáknak átadandó vadhúst vizsgálhatja, és pecsételheti. Magyarországon csak állatorvos teheti ezt meg. Tervezi-e az államtitkarság ennek a módosítását, hogy könnyítsünk, hiszen ez egy fontos vidéki megélhetési lehetőség. Köszönöm szépen.

DR. BOGNÁR LAJOS helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Azt kell látni, hogy ma Magyarországon az eladott élelmiszerek 75-80 százalékát Magyarországon termelik meg, és a maradék jön be külföldről. Itt a tulajdonviszonyokról nem szólnék. Az, hogy mit hol gyártanak le. És éppen ezért kell a hazai előállításban is vizsgálatokat végezni. Hogyha fajlagosan nézzük ehhez képest a külföldről behozott élelmiszereken elvégzett ellenőrzések számát akkor jól látszik, hogy mi a szándéka a kormánynak, illetve az ellenőrzésnek. De azért azt szeretném hangsúlyozni, hogy az egész

rendszer kockázatalapú, tehát a teljes láncban kell biztosítani a fogyasztók érdekeit, vagyis nem lehet csak a külföldi termékeket vizsgálni. Másrészt pedig szeretném jelezni, hogy itt vannak kötelezettségek, uniós jogszabályi környezet is, ami ugye versenysemleges ellenőrzést ír elő minden tagállam számára. Erre is figyelemmel kell lennünk, mikor az ellenőrzéseinket végezzük.

Magyartermék-rendelet. Hamarosan küldi ki a minisztérium a notifikációra Brüsszelbe, a kormánydöntés megszületett. A rendelet elkészült, nagyon reméljük, hogy a notifikáció is gyorsan fog tudni haladni.

A komplett DNS-vizsgálattal kapcsolatban elképzelhetőnek tartunk minden olyan tevékenységet, ami fejlesztheti az eszköztárunkat. Természetesen ezt is meg fogjuk vizsgálni, meg azt is, hogy milyen eszközfejlesztésre van szükségünk vagy milyen szakértelemre van szükség, illetve milyen mintát hol kell venni ahhoz, hogy a kívánt célt elérhessük vagy legalábbis közelítsük a célhoz a dolgot.

Ahogy említettem, a jelenlegi kormányrendeletben, de a stratégiában is a jogszabályi felülvizsgálatot meg kell tenni, de előírás, hogy figyelmeztetni kell első alkalommal a vállalkozókat, és az arányosság elvét be kell tartani, és csak ezt követően lehet pénzbírsággal sújtani a vállalkozókat. De nemcsak a burgonya esetében kell a származási országot jelölni, hanem minden zöldség-gyümölcs esetében a származási országot jelölni kell, éppen azért, hogy a vásárló tudja, hogy milyen terméket vásárol, és éppen azért, hogy utána ellenőrizhető is legyen a származási bizonyítvány, illetve a szállítási dokumentumokból, hogy honnan származik az a termék, és mondjuk pont ez az egyhektáros kérdés, amit egyértelműen ki kell szűrni, mert akár őstermelői igazolvány felmutatásával is tudnak visszaélni az olyan kereskedők, akik az egyhektáros üggyel is próbálnak játszani. Erre vonatkozóan is új ellenőrzési módszereket próbálunk bevezetni, hogy azt a kettős célt tudjuk tartani, hogy ne tudjon bekerülni a külföldi burgonya, de azért ne lehetetlenüljön el az a termelő se, aki egy hektáron termel adott esetben burgonyát, és tisztességes, jogkövető magatartást próbál folytatni a termelésében.

Azt gondolom, hogy nem újragisztrálniuk kell magukat az élelmiszerkereskedőknek, hanem egyszer kell regisztrálni magukat, és ez is azt a célt szolgálja, hogy minden élelmiszert forgalmazó vállalkozásról a hatóságnak legyen információja. Amíg nincs meg a regisztráció, amíg valaki nem regisztrálja be magát, hogy élelmiszerkereskedelmet folytat, addig el tud tűnni a hatóság előtt, ellenőrzési tervben egyszerűen meg sem tud jelenni. Azt gondolom, hogy ez egy szükséges adminisztratív teher az élelmiszerkereskedőkkel szemben, főleg, hogyha nemcsak a kereskedői érdeket nézzük, hanem mellé tesszük a fogyasztói érdeket is, hogy ki mit értékesít és hogyan.

A laboratórium tekintetében teljesen egyetértek a képviselő úrral. A stratégia arról szól, hogy egy darab referencia az nem azt jelenti, hogy egy élelmiszerlánc-felügyeleten belül, hanem ami rendelkezésre áll, a vámszerveknél is van élelmiszervizsgálat, egyéb helyeken is, minden ilyen erőforrást számba kell vennünk, és valóban egy modern laboratóriumot kell üzemeltetni. Ha én jól tudom, egy másfél milliárdos laboratóriumnak csak részei, amik az élelmiszeralitikai vizsgálatokra képesek, de természetesen, ha kapunk információt és nem marad rejtve, akkor mi ezeket az erőforrásokat ki tudjuk használni a magyar állami érdekek és nem a külföldi országok érdekei helyett. Tehát nagyon szívesen tudunk együttműködni.

A szorosabb együttműködés. Ugyanazt a hatáskört lássa el több hatóság. Ez, azt gondolom, hogy egy örök vita és dilemma, hogy melyik a jobb, melyik a rosszabb, több szem többet lát, ugyanakkor a másik oldalon duplikálódás jelentkezhethet, versengés jelentkezhethet a hatóságok között. Én azt gondolom, hogy jelen pillanatban a kormányhivatalok szintjén ez az egyik fő cél volt, hogy a hatóságok gyorsan és hatékonyan tudjanak egymás között együttműködni, és ne jöjjön létre ilyen versengés. A mi adataink szerint ez egyébként működőképes is tud lenni, hiszen nincs késedelem az átadott ügyek tekintetében. Mint minden

rendszerben, lehet fejleszteni, és kell is fejleszteni. Meg lehet vizsgálni, hogy hogyan lehet ezt hatékonyra tenni, bürokráciamentessé tenni, de nem biztos, hogy az a megoldás, hogy minden hatóság külön megkapja a hatáskört. Hiszen a kormányhivatalon belül már most is elviekben képeseknek kell hogy legyenek és gyakorlatilag is, de az idő majd ezt módosíthatja ezt a tapasztalatok alapján. De egyelőre azt gondolom, hogy ez így működőképes tud lenni, ahogy most a hatósági feladatok felállnak.

Hiszen nemcsak MGSZH-ről beszélünk itt, hanem a kormányhivatalok állat- és növény-egészségügyi szakigazgatási szerveiről is. Ezzel nagyon egyetértek. Nagyon szomorú, ha az átlagfogyasztó még mindig nem tudja, hogy élelmiszer eredetű problémáival hová kell fordulnia. Az állat-egészségügyi hatóság is egyébként 24 órás ügyeleti rendszerben működik, tehát bármikor bárki el tudja érni, de ugye pont a kormányablaknak is az lenne a célja, hogyha bárki az egy darab kormányablak közös telefonjára jelzi a problémáját, akkor ott a megfelelő hatóság el tudjon járni. Nyilvánvalóan ebben a hatóságnak van feladata, nagyon komoly kommunikációs feladata, hogy megismertesse az egyszerű fogyasztóval, hogy hol mikor és kit tud keresni az adekvát pontban, ha nem a kormányprogramot akarja írni, mert nem akar foglalkozni vele, hogy kihez tartozik, hanem alapvetően azzal akar foglalkozni, hogy oldják meg a problémáját. De ebben, valóban tudatos vásárló, képzett hatóság, nagyon sokat kell tennünk, és szerepel is a terveink között ennek a rendezése.

Az, hogy 2008 óta mi változott az élelmiszerlánc-felügyeleti szervben, azt gondolom, hogy elég sok minden. Amit elmondtam, az az, ami bemutatja, hogy milyen módon tud működni az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság. Főleg, hogyha hozzátesszük, hogy 2008 óta hány létszámleépítést, illetve költségvetési átrendezést kellett az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóságnak úgy menedzselnie, hogy a hatékonysága ne romoljon. Azt gondolom, hogy az elmúlt másfél évi adatok azt mutatják, hogy nem romlott, sőt javult az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság működése azokkal a szervezeti átalakításokkal együtt, amelyek végbementek, és persze természetesen, ahogy említettem, az a cél, hogy rendszer szintű folyamatszabályozással tovább lehessen javítani ezt a hatékonyságot, és adott esetben valóban átlátható, erős hatóság tudjon létrejönni.

Szerintem az a szemlélet, amely a láncfelügyelettel megvalósult, az információk gyűjtése, megfelelő adatbank létrehozása, az lehetővé teszi azt, hogy valóban hatékonyan tudjuk a meglévő erőforrásainkat kihasználni, és működtetni.

Hangsúlyozom, az NFH-tól átkerült feladatok, mert innen indult a kérdés, ezek tekintetében a számok jól mutatják, a minőségellenőrzésben is százezres nagyságrendű vizsgálatokat végzünk, több mint négyezer nem megfelelést állapítunk meg, tehát az a feladat, ami onnan átjött, nem degradálódott el, vagy veszett el, hanem inkább felfelé fejlődött, mint ahogy a vendéglátásban végzett ellenőrzések száma is nő.

A felügyeleti díj kis- és középvállalkozások. Kettős a kérdés. A felügyeleti díj, azt gondolom, hogy egy nagyon-nagyon régi igényt kíván megvalósítani, mégpedig azt, hogy ne az élelmiszer-előállítás, -feldolgozás viselje az élelmiszerlánc-felügyelet költségeit, hiszen a kereskedelemre áttolódott a kockázat, ott végezzük a legtöbb ellenőrzésünket, az állam az erőforrásait ott pazarolja a leginkább. És jelen pillanatban azt az arányt, hogy a húsipar a 3 százalékát finanszírozza a teljes élelmiszerlánc-felügyeletnek, ezt kívánjuk megfordítani úgy, hogy minden, az élelmiszerlánc-felügyelettel érintett szereplő, vállalkozó valamilyen mértékben hozzájáruljon, alacsony mértékben, jóval alacsonyabb mértékben hozzájáruljon az élelmiszerlánc-felügyeleti feladatok végrehajtásához. Hiszen a vállalkozónak pont ugyanannyira érdeke az átlátható, erős ellenőrzés, hiszen úgy tudja garantálni azt, hogy az ő terméke is biztonságos, és ez egyfajta, ha tetszik állami garanciát jelent arra, hogy ő külföldre is nyugodtan tudja értékesíteni a termékét, amit el is ismernek külföldön, és ebbe beletartozik a kis- és középvállalkozások is, évi húszezer forintos díjat kell fizetniük a kereskedelemben,

amennyiben természetesen a parlament ezt megszavazza. Én azt gondolom, hogy ez nem olyan összeg, amely jelentős problémát okozna.

Azt nagyon szépen megköszönöm, hogyha az átcsomagolással kapcsolatban megvan az infó, amiről szó volt. Azt gondolom, hogy ilyen események sajnos előfordulnak, ez valóban szomorú lehet, mint az élet minden területén, sajnos ez előfordulhat, és ezt ki kell szűrni, hogy hol volt az a pont, ahol az információ kicsúszott a rendszerből. Vagy hol nem, mert ebben az esetben intézkedni kell. Csak az elmúlt hetek eseményei is azt mutatják, hogy azért van, amikor nem tud az információ elmenni, tehát a legutolsó meggybefőttes két kamionnyi átcímkezéses ügyben azért a hatóság is el tudott járni, és a kormányhivatal szintjén is megfelelő intézkedést tudott hozni.

A feketevágás. Ahogy említettem az előadásban is, az egyik legfontosabb feladatává válik az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóságnak a feketekereskedelem, a fekete előállítás kapcsolatos tevékenységek ellenőrzése. E tekintetben több folyamatot is elindítottunk. Ezek közül az egyik legfontosabb a megfelelő információhoz jutás. Ehhez természetesen igénybe kell vennünk az egyéb társhatóságokat, vagy hatóságok információit is, hogy megfelelően hatékonyan tudjunk fellépni, illetve összekötjük azokat az adatbázisokat, amelyek jelenleg egymással párhuzamosan futnak, és informatikailag nem kapcsolódnak össze az adatok, az információk, így a vágott test minősítésével, húsvizsgálattal, melléktermék-képződéssel kapcsolatos információk, amennyiben összefutnak egy kézben, szintén fontos, hogy egy helyre összejöjjenek, akkor jól lehet látni, hogy hol történik áfa nélküli értékesítés, és ebben a tekintetben a NAV-val is megállapodást köt az MGSZH, hogy vám-, illetve adóoldalról is meg tudjuk ezt a folyamatot gátolni, vagy legalábbis hatékonyabbá tudjuk tenni az ellenőrzéseinket.

A vadhúsrendelet tekintetében abban az esetben kell állatorvosi vizsgálat a vadhús átadása esetén, ha közfogyasztásra kerül a vadhús. Én azt gondolom, hogy ez egy olyan élelmiszer-biztonsági kockázatkérdés, amelyet nem szabad negligálnunk. Természetesen meg lehet vizsgálni, de az elmúlt évben is volt megbetegedés, én azt gondolom, hogy a fogyasztók biztonsága is van olyan fontos, minthogy a közfogyasztásba pusztán, ugye a vadhúsvizsgáló a kép alapján tud dönteni, de laboratóriumi vizsgálatot nem tud elvégezni. Emiatt nagyon fontos, hogy megmaradjon az állatorvosi vizsgálat közfogyasztás esetén.

ELNÖK: Köszönjük szépen államtitkár úr gyorsaságát és a válaszait. Ha szabad összefoglalnom, három-négy gondolatban: az egyik a társhatósággal való együttműködés, amit nagyon erőteljesen és aktívan kérünk, a másik az úgynevezett minőségspirál megakadályozása, ami az előbb éppen elhangzott a polcpénztörvény kapcsán, hogy egy gyengülő minőség, főleg az importtermékeknél, ha szabad illet mondanom, illetve belföldi termékeknél is az erre való odafigyelés, illetve a vidékfejlesztési stratégia részeként, amit kitűzött a Vidékfejlesztési Minisztérium, a mikro-, kis- és közepes vállalkozások tevékenységének a védelme és elősegítése, könnyítése, ha szabad így mondanom, jogszabályilag, és ez vonatkozik mind adókérdésre, mind a hatósági szabályozásra.

Az élelmiszer-biztonság és -kereskedelem szabályozásának külföldi tapasztalatai az adótörvények igénybevételével

Ha szabad, akkor rátérnénk a 3. napirendi pontra. Az élelmiszer-biztonság szabályozása és ennek külföldi tapasztalatai az adótörvényeken keresztül. Két dolog, és gondolatébresztő a feladat. Az Európai Unió a szabad piaci kereskedelem és a szabad piaci gazdálkodás összefüggésében kizárólag a környezetvédelmi szabályozáson keresztül fogadott el bármilyen piacot szabályozó rendelet vagy szabályozást. Nekünk feladatunk, hogy a magyar gazdaságot megerősítsük, ezért az a javaslatom a tisztelt albizottságnak, hogy vizsgáljuk meg annak a kérdését, és dolgozzuk ki a tavaszi ülészsakra vonatkozóan, hogy a

termékdíj vonatkozásában, illetve egy francia módra, egy szén-dioxid-kvótához hasonló szabályozás vonatkozásában hogy tudjuk a Magyarországon megtermelt magyar alapanyagot védeni. Nyilván ebben az előbb említett magyartermék-rendelet és a hungarikumtörvény elő fog készülni vagy elő fog segíteni nekünk. Én azt javaslom, hogy tavasszal az első ülésünkön térjünk vissza erre a kérésre egy konkrét javaslat keretében.

Nagyon szépen köszönöm.

Egyebek

A negyedik, egyebek napirendi pontban van-e valakinek javaslata, hozzáfűznivalója? *(Nincs jelentkező.)* Akkor én nagyon szépen köszönöm. Öt órakor kezdődik az ülés, időben befejeztük. Köszönöm szépen mindenkinek az aktív részvételt, és jó munkát kívánok.

(Az ülés befejezésének időpontja: 16 óra 52 perc)

Szabó Zsolt
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia